
Márton Evelin

MERRE VAN KELET?

REGÉNYRÉSZLET

*Végre fényben állunk,
Körülnézhetünk.
Nincs rém! Ám de tudjuk,
Velünk van, velünk.¹*

1.

A száraz évszak egyik reggelén Ndé tábornok belépett a belügyminiszter irodájába.

A miniszter az íróasztal mögött gubbasztott, az évszakra jellemző mélabú kínozta. A törpesünökön gondolkodott, túlságosan elszaporodtak a palota kertjében, az ember lépten-nyomon rájuk tipor séta közben. Biztos Ndé is a sünök miatt jött – gondolta, és összerezzen, amikor az asztalán megcsörrent a telefon. Mivel Ndé jelenlétében az volt a hivatali szabály, kihangosította a beszélgetést. Az ország nemzetközi repülőterének vámisztje telefonált, hogy érkezett egy *Allojizz* nevű nő, kettős állampolgár, holtott ezt a törvény tiltja.

Aki Ndé tábornok országának polgára, nem lehet más országé is.

Feltételezték, hogy valamelyik okmánya hamis, de a vizsgálat eredménye szerint mindkettő valódi. Eligazítást kérnének tehát a belügyminisztertől, hogy mihez kezdjenek vele.

Akurvaéletbe! – mondta Ndé tábornok, és leült egy karosszékre. A miniszter feszülten figyelt, mert talán a napfogyatkozásnál is ritkább az, hogy Ndé elveszítse az önuralmát. A tábornok ügyet sem vetve az éhes kopó szimatolására, fejét két tenyere közé ejtve sziszegett valamit. Úgy hangzott, mintha azt mondta volna: *visszajött*.

Ki jön ide vissza? – tűnődött a miniszter, de nem jutott semmire. Mivel Ndé tábornok ült, ő sem állhatott fel.

Mit tegyünk? – kérdezte tőle szelíden.

¹ Mabel Jolaoso: Gyermekszorongások (ford. Jobbágy Károly)

Mondja neki, hogy majd visszahívja, addig őrizgessék ügyesen – írta nyomtatott betűkkel a tábornok, és odatolta a lapot a miniszter elé, aki végrehajtotta a feladatot.

Akarja, hogy érte küldjünk valakit? Vagy jobb lenne, ha ott helyben intézkednénk? – búgta negédesen a belügyminiszter, mert kezdett bepánikolni. A tábornok csak üldögélt tenyerébe temetett fejjel, és magában mormogott. Lehet, hogy gutaütést kapott – rémült meg a miniszter, de aztán meg is fedtte magát. Hogy is gondolhat ilyen hülyeséget! Hiszen a tábornok szervezete erős és elnyúlhatatlan. Mégsem tudta, hogyan viszonyuljon a helyzethez. Súlyos titkot szimatolt, és rettegett attól, hogy ő rontott el valamit. A miniszter csak Ndé jelenlétében volt ilyen gyáva és feszélyezett.

A tábornok tudta ezt, de úgy gondolta, ez rendjén való. Féljenek, sőt, rettegjenek mindannyian. Ennek az alaknak a neve is idegesítette, de még inkább a sok magánakció, amelyeket Mbei² ezredes megengedett magának. El kell intézzem, valóban – gondolta Ndé tábornok, és homlokára tolt a napszemüvegét.

Ott helyben, hol? – kérdezte, és az ezredesre nézett.

Szemeiben zöldes homály derengett, nem lehetett pontosan meghatározni, hová néz, és mit lát.

A reptéren vagyis. Van erre alkalmas... – rebegte a miniszter, de nem tudta végigmondani, amit akart, mert Ndé tábornok felpattant a székből, megrázta magát, és mint a dicsőséges hím oroszlán, elbődült:

Ne beszéljen baromságokat! Kerítsék elő Nérukát, a városban kell legyen. Azonnal jelentse, ha megtalálták. Magát kellene utána küldjem, de minden bizonnyal kiszemelve ebben a melegben, ha a piacokon kellene bolyongjon!

A belügyminiszter lapos csótánnyá dermedve várta az üvöltözés végét, közben meg lázasan kereste, hogy miben is hibázhatott, mit nem tud már megint.

A reptérrel én magam veszem fel a kapcsolatot, és majd küldöm a futárral az utasításokat, hogy maga mit kell mondjon a beosztottjainak. Meg ne feledkezzen Nérukáról! És ne filozofáljon túl hosszasan, mielőtt munkához lát. Ebben a melegben az idő, ugye, összezsugorodik, s egyszersmind ki is tágul – hagyatkozott Ndé tábornok a szokásos és kenetteljes hivatali nyelven.

² Babér (szuahéli)

Az irodaajtót Mbei ezredes előzékenyen kinyitotta a tábornok előtt, így majdnem szembeeszte a sietve ügető Ndét.

Baromarc! – sziszegte Ndé tábornok, és kiviharzott. Mbei pár pillanatra a porszemek kavargását nézte, majd csengetett, és személyes futárának kiadta a parancsot, hogy kerítsék elő azt a pimasz senkifiat, Nérukát.

2.

Ndé tábornok a halványkék vécésészén kuporgott fürdőszobájában, próbálta megemészteni a híreket. Bal heréjén keresztül nyilallott belé az emlékezés fájdalma s egyszersmind öröme. Alois – mormogta, és végre könnyített magán. Üldögélt még egy keveset, aztán kezét mosott, és levelet írt Nérukának. Íróasztalát a fürdőszobában tartotta, kedvelte a hűvös, halványkék csempével kirakott helyiséget. Meghúzta a vécéartály selyemzsinórját, mire nesztelenül beóvakodott a futár. Cinóbervörös kecskebőrből készült futócipőben és ágyékkötőben volt, mint mindig.

Csókolom, tábornok atya – nyögte zavarodottan a tagbaszakadt, gyermekarcú futár, Ndé kedvence.

Nem atya, hanem uram, már hányszor kijavítottalak. Na! De végül is, nem számít, fiacskám, hogyan szólítasz engem, ameddig szeretsz – mondta a tábornok, és a futár kinyújtott tenyerébe pottyantott két levélkét. A kéket Nérukának, a pirosat Mbei ezredesnek. Ügessél szaporán! Előbb a kéket vidd, a pirosat ráér. Egy másik futár is arrafelé tarthat, de te pontosan tudod, ugye, drága gyermekem, hogy hol keresd Nérukát.

A gyermekképű szaporán bólogatott, és a leveleket az ágyékkötője alá rejtette.

Miután a fiú eliskolt, Ndé tábornok magára zárta a cselédszoba ajtaját, és leült kedvenc karosszékebe telefonálni. A reptéren, ahogy el is várta, alapembere, Mame Panya, a fővámtiszt válaszolt a hívásra.

Pompás napunk van máma – kezdte Ndé tábornok, mire a vámfőnök megismételte, hogy valóban pompás, sőt, káprázatos. Hallom, madár van a hálóban – szólt Ndé.

A vámtiszt ismét helyeselt, hogy igen, a naphoz illő pompás madár. Hogy néz ki? – érdeklődött a tábornok.

Mintha a saját kishúga volna, uram – mondta mély meggyőződéssel Mame Panya.

Sebészeti beavatkozások, plasztikai műtétek nyoma? – kérdezte komoran Ndé.

Sebészeti pozitív, plasztika nincs – jelentette a tiszt.

De azért csak öregecske már, nem? – ütötte tovább a vasat a tábornok, de a vámos tiltakozott, hogy a szóban forgó Alois nem öregecske. Jó bőrbn van, uram – motyogta, és zavartan köhécsejt.

Poggyásza van? – kérdezte a tábornok, hogy oldja a feszültséget. Jó ember Mame Panya, csodás elme, kiválóan működő test, kevés szenvedély. Ndé kedvelte, még soha nem csalódott benne, pedig lett volna rá alkalom bőségesen.

Egyetlen táska, uram. De abban minden van. Könyv is, nem vettem el, a frász sem tudná nálunk elolvasni – mondta a vámos, és elkacagta magát.

Elég az, ha ő olvas, és megfertőzi a környezetét – szólt oktatólag és feddőleg Ndé tábornok.

Igaza van, uram – rebegette a vámtiszt, bajusza bánatosan lekonyult, az egyik végét nesztelenül rágcsálta idegességében.

Ne rágcsáljon, a búbánatba belé, amikor velem beszél, drága fiam! Csak nem ideges? Hát ne legyen, minden a legnagyobb rendben van, nyugodjon meg! Tiltott szerek? Hasis, kokain? Ilyesmi van a kedves vendégnél? – kérdezte Ndé, és rágyújtott.

Tiszta. De van nála egy csomó gyógyszer és orvosi papír – jelentette Mame.

Betegségei egy töről fakadnak, belső elválasztású mirigyei funkcionálnak hibásan vagy akadozva. Ingadozó a vércukorszintje, pajzsmirigye önmagát semmisíti meg, és sűrű a vére! – sorolta Ndé tábornok látnoki hangján.

Mame Panya, a vámtiszt tagbaszakadt ember, leginkább egy vakondpatkányra hasonlít, összerezzent.

Pont úgy van, ahogy mondja, uram! – rebegette megilletődve.

Üdvözölje szép országunkban, és engedje el, hogy menjen a szeme világába – utasította a vámtisztet Ndé.

Rendben, uram, értettem, uram – óbégatta Mame Panya, majd suttozva megkérdezte: Ne haragudjon, vajon nem fog eltévedni?

Eltévedni? Alois? – hahotázott a vonal túlsó végén Ndé, és karosszékből lágyan szitált a por. Az ki van zárva, édes fiam, őt különben sem érdekli, ha eltéved. De Néruka már készenlétnben van, úgylahogy ne aggódjon érte, rendben lesz. Tetszik magának, mi? Ha jól viselkedik, fiacskám, lehet, hogy egy szép napon magának ajándékozom – mondta a tábornok.

Jó lesznek, nagyon jó lesznek, uram – fogadkozott Mame Panya, mire Ndé megszakította a beszélgetést.

3.

Néruka karcsú, izmos és magas. Fejét simára borotválja, mert ez a legsemlegesebb viselet. Fiúcskakorában agyaggal beállított frizurája volt, mint a legtöbбекnek a partvidéken, mert az agyag jól formázható, és megvédi a fejet az elősködőktől.

Hátán és felkarján negyvennél több érdes heg tapintható, bizonyítékul annak, hogy átesett a beavatási szertartásokon. A hegek felét tízévesen szerezte, hogy férfi lehessen, így megy ez, magyarázták, és ezt mondta az anyja is, aki elfordította a fejét, amikor a szertartásmester nekilátott, hogy művészi bemetszéseit megtegye. Mivel előtte több angyaltrombitát is elszívott, Néruka kibírta a beavatkozást. A szertartásmesternek savanyú volt a lehelete és a szaga, mint az arany sakalé. Szúrós, csípős, ijesztő. Szikéje pikelyes óriáskagyló darabja, melyet élesre csiszoltak. Néruka megtapasztalta, hogy a gyógyulás fájdalmasabb, mint a beavatkozás.

Nemrégiben Ndé tábornok utasítására újra átesett a beavatkozáson. Az eseményre ugyancsak az anyja, Igwe házában került sor, amely kocsmá és bordélyház is. Ndé tábornok emberei mindenkit kihajkurásztak azon a homályosnak tetsző délutánon. A söntésben finom por szitált, Néruka levetkőzött, és lefeküdt a földre, a nadrágját a feje alá tette, s arra gondolt, hogy hamarosan jön a szárazság, útra lehet kelni végre, új kalandokra fel, amint begyógyulnak a hátán a sebek. A szertartásmester unott képű idegen volt, nem hasonlított az előzőre, a szaga sem.

Mbei ezredes magában kígyászkeselyűnek nevezi Nérukát, és szívéből utálja, valósággal görcsbe rándul a mellkasa közepén lüktető nemes szerv, valahányszor meglátja. Bántani nem meri, a nyakigláb és pimasz kölyök a tábornok kedvence, ez nyilvánvaló. Úgy vigyáz rá, mintha a tulajdon ivadéka volna. Lehet, hogy az is – gondolta a miniszter, és kiverte a hideg veríték, fázott a vesetájéka, hisz az ilyesféle gondolat szentségtörés. Úgy hallotta, vannak már olyan készülékek, amelyek leolvassák röpké gondolatainkat, a legártatlanabb konexiókat és a komplikált eszmefuttatásokat egyaránt. A miniszteri irodában ontották a forróságot a felhevült, magas üvegablakok, Mbei mégis borzongva hívta fel a nemzetközi repteret. A vámosok egymást túlharsogva számoltak be arról, hogy milyen csodás délutánjuk volt, rágógumit is kaptak az idegen nőtől, aki mégsem idegen, szerencsére. Mbei a fejét vakarászta, míg hallgatta őket, és a belügyminisztériumi alkalmazottak általános elmeállapotáról merengett, majd dühösen belevakkantott a telefonba, hogy Mame Panyát, az őrség vezetőjét adják tüstént, elég volt a rizsából. Maméra hosszú percekig várakozott, majd amikor végre beleszólt a

telefonba, unottan azt mondta, ő már megkapta az utasításokat a tábornoktól, és nincs mit jelentsen azonkívül, hogy szép délután volt aznap is, apró forgószelek, egy kecskét ragadott el a Mzuri-dűnék környékén, a nemzetközi járatok leszálltak, belföldi ezen a héten nincs, boldogság van és nyugalom. Visszaadja a fiúkat, mert kérdezni akarnak valamit – mondta Mame Panya. Mbei szívesen megmártotta volna Ghúl bicskáját a szívében. A tábornok házipatkánya, pfff – horkantott Mbei, majd beleordított a telefonba:

Mondjátok már, mit akartok tudni?!

Merre van Kelet, uram? – kérdezte a félénk hangú őr.

Merre lenne fiam, hát keleten. Ott, ahol a Nap felkél – mondta nagyon bölcsen Mbei ezredes, és kihúzta magát arra készülve, hogy megszakítsa a beszélgetést, és elmenjen végre a maga dolgára. Ha az ember dolgozik, nincs ideje a haladásra – vallotta az ezredes, és még néhányan a követői közül.

De honnan kel fel a nap, uram? – kérdezte az őr, és az ezredes úgy érezte, eljött az agyvérzés pillanata.

A csigák is fejlettebbek maguknál! – ordította és lábaival tappogott, mint egy bak nyúl.

A reptéri alkalmazottak között villámgyorsan terjedt a híre Mbei csigáinak, amelyek Mame Panya szerint ott száguldoznak a fejében.

4.

Athanasziosz atya könnyelműen az óceánba hajította Márek Cvitv pénztárcáját, megfélemlkezve arról, hogy távoldobásban kimondottan gyenge. A tárcsa a hulladékokkal teli vízben landolt, amely higanyos rezdületlenségbe merevedett. Az atya még nem látott ilyent, de túl lusta volt ahhoz, hogy begázoljon a vízbe, kihalássza a lebegő pénztárcát, és elássa valahol. A földben való áskálástól rettenetesen viszolygott, nem tudta megmagyarázni, hogy miért. Rettegett és undorodott a föld tapintásától. De ugyanígy volt a homokkal, hamuval vagy a gabonafélékkel. Tiszta örület – gondolta, és sorsára hagyva a Márek Cvitv tárcáját, elindult a főváros felé, hogy felkeresse a Szomorú Lótekintetet, aki eligazítja majd a helyről, ahová szolgálni megy. A Mocsárról, ahol misszió állomásozik, kevés pozitív információ jutott el hozzá. A legmegfelelőbb hely tehát a vezeklésre, hisz lelkét számos bűn terhelte, és gyötörte a rossz lelkiismeret.

Vallási beavatása során példásan viselkedett, könnyezve vettek tőle búcsút rendtársai, igazi szentet látva benne, aki, lám, a föld árnyékos részére távozott.

Árnyéknak híre-hamva, a forró levegőtől az atya fulladozott, úgy érezte, kiég csontjaiból a velő. Hite, amely idáig elhozta őt, sírós kismacskává zsugorodva kaparászta belülről.

Szomorú Lótekintet, akinek talán van rendes polgári neve is, valóban olyan, mint egy tönkrement bányaló tekintete. Üldögélt elsötétített irodájában, és az asztalra könyökölve egy araszos pipából pöfékelt. Bánatosan fürkészte Athanasziosz atyát, aki reszketett, és elhaló hangon vizet kért.

Vizem nincs – mondta Sz. Lótekintet. Vizem nincs – ismételte. De adhatok egy kis rumot Colával.

Az atya sűrűn töltögette a poharát, míg Szomorú Lótekintet unottan bevezette az adatait a vaskos regiszterbe. Komótosan rajzolgatta a betűket, nem sietett sehová. Mire mindenem túl voltak, és az atya megkapta a mentfelszerelését³, már eléggé lerészegedett, és kérlelni kezdte Sz. Lótekintet, hogy engedje meg, aludjon pár órát hűvös irodájának szőnyegén. Rettenetesen kimerítette az utazás – panaszkodott.

Szomorú Lótekintetnek továbbra is szomorú lótekintete volt. Athanaszioszunk is nagyon nyúzott és szomorú volt az arca, mint egy bánatos kan disznóé, aki kénytelen ketreche zárva leélni az életét.

Szó sem lehet róla – szólalt meg nyugodtan Sz. Lótekintet. Menjen csak. Minden lépés közelebb visz a megigazuláshoz – tette még hozzá, és gyöngéden kilökte Athanaszioszt az ajtón.

Az atya továbbvonszolta magát a viszontagságos úton, amely a Mocsárba vezette őt. Azzal biztatta magát, hogy ha netán meghal, üdvözül. Ám az üdvözülés még messze volt, sehol nem látszott a láthatáron. Végtelennek tűnő sivatag terült el előtte, homok és homok, sehol egy délibáb, árnyék. A vezető, akit Szomorú Lótekintet ajánlott Athanasziosz atyának, sovány és girhes figura. Az nem világos, hogy férfi vagy nő, mindenesetre lekuporodva vazel. Beszélni nem beszélt, csak rángatta az atyát, ha lemaradt, értelmetlen, hogyan szorult keshedt testébe annyi erő, hogy felrángassa a ho-

³ Méretes jutazsákban missziós elsősegélydoboz, vérhígítók és alvadásgátlók, inzulin és glukóz, morfiumentapaszkok, ópiumgolyók, pipák, három liter aranydíjjal kitüntetett barbadosi ron añejo, többnyire ismeretlen rendeltetésű gyógyszerek tömkelege, és áfonyakender sajtolt magvak, örlemény, gyanta és *csokoládé* formájában, egyéb tárgyak, például napelemes lámpák, pillangókések, memóriakártyák, 4 kilogramm tiszta kokain.

mokból, valahányszor lerogyott. Derekára kenderkötelet kötött, aminek a másik végén az atya botladozott, és jajgatott.

A pusztában töltött első éjszakán azt hitte, eljött a végórája, de aztán álomba merült, és hajnalban pihenten ébredt. Az volt az utolsó olyan reggel, amelyen frissnek és üdének érezte magát.

Rémálomba vonult be önszántából a vezeklés erejében és a megigazulásban reménykedve, egy picikét a nirvánában, de erről hallgatott. Magában is csak csendesen gondolt rá, nehogy kiszaladjon belőle a titok, apró egér formájában. Athanasziosz atya az egerektől viszolygott, a hangyáktól és a sáskáktól pedig egyenesen rettegett. A Mocsárban kiderült, hogy mindaddig azt sem tudta, mitől féljen. De ha mindentől félni kell, a legjobb, hogyha nem fél, és hisz mindhalálig e gondolat gyógyító erejében. Ámen.

5.

Ha az ember mindent felégetett maga körül, jobb, ha útra kel, vagy meghal. Vagy mindkettő – gondolta Alois, és az utazási ügynök szemébe révedve ismételte meg az ország nevét, ahová eljutni szándékszik, és azt, mennyi pénzt szán az utazásra.

Míg a nő kikereste a megfelelő járatokat, többször is hitetlenkedve megkérdezte, hogy valóban oda kíván-e menni, ahova. Figyelmeztette, hogy a külügyminisztérium utazási riasztásról kénytelen tájékoztatni őt. Alois unottan magyarázta, hogy tulajdonképpen haza megy, nincs szüksége semmiféle biztosításra, ha a második hazája nem várna tárt karokkal, akkor arra minden bizonnyal alapos oka van. Az ügynök riadtan fejezte be a tranzakciót. Miután Alois távozott, bezárta a boltot, és a hátsó kijáratnál elszívott egy cigarettát. Felhívta a főnökét, és beszámolt neki a furcsa kliensről, aki éppen most, éppen oda, és hozzátette, hogy valami nagy tragédiát vagy valami hatalmas játszmat sejt eme utazás mögött.

A főnök kurta kérdései és következtetései megnyugtatták, így hazament, és elfelejtette Aloist.

Táskája kifordítva hevert a reptéri dobozban, amelyet a vámtiszt többször is átsétáltatott a szkenneren. Alois túlélőkészlete szórakoztatta és izgatta, idő volt bőven, kevés az utas karácsony éjszakáján. A táskában iratok, egy többnyelvű, orvosi pecséttekkel ellátott dokumentum, lista a tulajdonos betegségeiről, az általa fogyasztott gyógyszerek jegyzéke, sárga oltási könyvecske színültig telefirkálva. Két csomag dohány, hosszú papír, rövid papír, papírfilter, rendes filter, kisebb szipka, nagyobb szipka, sőt, egy apró pipa is!

Hát mit képzelt ez? – dühödött fel a vámtiszt, és újra visszatolta a dobozt a szkennert alá, Aloist pedig újramotoztatta, pedig semmi nem sípolt rajta a mágneses kapu alatt, de hát éppen ráért, és úgy tűnt, a kedves utas egyáltalán nincsen felháborodva, egykedvűen túri, hogy azt tegyen vele, amit csak akar.

A tisztnek jókedve kerekedett, kellemesen bizsergett a mellkasa közepén valami, ami a torkába kúszott, és a füleibe, melyek lángoltak az izgalomtól. Újra beletúrta a doboz tartalmába, bank- és hűségkártyák, cetlik, ragtapasz, gyógyszerek, üres és félig teleírt s rajzolt füzetek, egy könyv kiolvashatatlan nevű szerzőtől, számára idegen nyelven. Keserű csokoládé és szőlőcukor küllönféle zsebecskék alján. Elemlámpa és bicskaként használható hajcsatok! Írószerek, mindenféle kacat, vékony bőrszíjon lógó apró maszk, samponként használható tusfürdő, óvszerek, váltás fehérnemű és összecsucskható fogkefe. Töltők és egy külső adathordozó. A tiszt unalmat színelve kihalászta a dobozból, és megkérdezte, mit tartalmaz. Alois azt válaszolta, az életművét, de ha gondolja, neki adja, semmisítse meg, terjessze szamizdatban, egésze el, csináljon vele, amit akar. A legszívesebben a fejét is lecsavarozná, de azt ugye sajnos nem lehet.

Mindez nem áll szándékában – mondta a tiszt vigyorogva, szép is lenne éppen karácsonykor tenni tönkre valakinek élete munkáját, szó sem lehet róla. De ha Alois gondolja, megihatnának egy kávé, nemsokára végez, megkeresi. Hiszen még három gyönyörű ünnepi óra van hátra gépe indulásáig, és a nemzetközi váróteremben van dohányzásra kijelölt hely, kiváló terep egy rövid randevúhoz, csodálatos beszélgetéshez, és ki tudja, egy fantasztikus barátság kezdetéhez. Alois bólintott, és komótosan visszapakolt a táskájába.

A tiszt a távolból nézte, csipőre tett kézzel állt, mert így szokta meg, mosolygott, mert mosolygós, jó ember volt egyébként. Üldögélt a kihalt váróteremben az alvó Alois mellett, csak a gép indulása előtt fél órával ébresztette fel, mert úgy ítélte meg, most már igazán jót tenne egy kávé a kedves utasnak, aki engedelmesen fel is hajtotta a feketét. A tiszt, habár erre tulajdonképpen nem lett volna joga, mivel szolgálaton kívül volt, de még egyenruhában, felült mellé a buszra, és a gép lépcsőjéig kísért Aloist. Ha visszajött onnan, keressen fel – mondta búcsúzóul, és megszorította a kezét.

Nem jövök vissza – mormogta Alois. De ha mégis visszajönnék, felkeresem – mondta, és eltűnt a gép belsejében.

A helyére botorkált, és már a légikísérő szokásos ismertetője alatt, melyre még a szilárd talajon kerül sor, míg a gép a kifutópályára kanyarodik, elaludt. Úgy kellett felrázni órákkal később, hogy megérkezett a gép, át kell

szállnia a következőre. Ösztöneire hagyatkozva találta meg a beszállókaput, a fene tudja, hogy mi vitte egyenesen oda, ahol aztán újra aludt, míg újra fel nem költözték a következő állomáson, ahol az illatokat követte, és a színeket, és semmi kétsége nem volt afelől, hogy jó irányba halad. Hamarosan meg is látta a varázslót, aki ott ült a számára kijelölt helyen.

Szőnyegei megkoptak kissé, és a prémek szőrüket veszítették, de dúsan szállt körülötte a delejes füst, egy utas éppen betért hozzá áldást kérni, és tanácsot, hogy mit tegyen, ha már nincs mit tenni. A varázsló Aloisra pillantott, és megrázta borzas üstökét. Fején a saját hajából készült paróka gondosan égnek fésülve, homlokán gyöngysorok, melyek az elméjét megvilágítják, és a kedves kliens látását elhomályosítják, ha megfelelő szögben esik rájuk a fény. A fénynek jól kell esnie, a varázsló ellenőrzi a beállításokat, mielőtt elkezdi a műszakot. Munkaideje rugalmas, általában dolgozik, s a helyért, ahová szőnyegét leteríti, bért fizet.

Alois kiporoszka a többi utassal a repülőgéphez. A járaton jó étvágygyal megette, amit felszolgáltak, és az ablakra ragadva várta, hogy megpillanthassa a földet. A kopár hegycsúcsokat és zöld sáljukat, mely, úgy tűnt, a derekuk felé csúszik. A vörös föld sebhelyes testén utcák, sikátorok, falak, kerítések látszottak, és a pusztaság, körkörös tekergető apró forgószél-oszlopok, amint átrohannak a tájon, és meglebegtetnek mindent, ami lebegésre hajlamos.

A vámtiszt hitetlenkedve forgatta Alois iratait, majd felhívta a felettesét, hogy itt van egy nő, azt mondja, azért jött, mert hazajött. Ez gyanús, főnök, mondta, mert azt hitte, Alois úgysem érti, mit beszél. Alois értette, és várta a választ, hátha kimondja helyette valaki más, hogy mit is keres.

A főnök morcosan viharzott be, elvette az iratait, és kiküldte, hogy ott várakozzon. Alois a kékre festett fémpadon üldögélt, aztán az újságos polchoz baktatott, és leemelte a helyi lapot. Egy darabig böngészte, aztán cigarettát sodort és rágyújtott. A fegyveres őr mosolyogva, fejét ingatva közeledett, ujjával játékosan megfenyegette. Majd fémszelencét vett elő a nadrágzsebéből, felpattintotta a fedelet, és Alois orra alá tolta. Barnáslila hártába sodort szivarkák sorakoztak a dobozban, Alois kivett egyet, meggyújtotta és csettintett.

Az őr fiatal és derűs fickó volt, nem látszott többnek tízévesnél. Elmesélte Aloisnak, hogy Ndé tábornok országában minden állampolgár had- és munkaköteles. *Dolgozni annyit tesz, mint harcolni, és harcolni annyit tesz, mint dolgozni Ndé tábornok rendszerében, mely méltó és igazságos* – idézte a fiú a tanítást.

Aloist szólították, és ő újra belépett a vámtiszt irodájába, aki ezúttal széles mosollyal üdvözölte.

Bahata nzuri! Üdvözlöm, engedje meg, hogy gratuláljak önnek.

Legyen maga is szerencsés, és egész házanépe. De mihez gratulál?

Ahhou, hogy hazajött, csokolom – mondta Mame Panya, és felhajtott egy kupica italt. Erős vállú, erős állú, határozott férfiú volt, leginkább egy csupasz vakondpatkányra emlékeztette Aloist. Gyér bajusz lebegett ajka fölött. Ám a csupasz vakondpatkánnyal ellentétben a tisztnek éles és pontos volt a látása.

Igya meg maga is, jót fog tenni – szólta, és rámenősen nyomta a kezébe a poharat.

Az engedelmesség nem rossz módszer, de vajon az egyén számára hatékony? – tűnődött Alois, miközben a szájában forgatta az italt. A kis fémkupában aquardenté volt, égette a torkát, és szomjúság tört rá, amint lenyelte. Erőt vett magán, és nem kért vizet, legfeljebb összeesik, s akkor csináljanak vele, amit akarnak – gondolta, és a tiszt sima, szögletes fejbűbóját figyelte.

Megengedi, hogy ezt lemásoljam? – kérdezte, és ujjai közé csippentve meglöbögött egy fényképet, amelyen Alois álldogált meglehetősen félszegen, hosszú köntösökbe öltözött férfiak társaságában.

Csak nyugodtan. Sőt, magának ajándékozom – mondta, és megkérdezte, hogy rágyújthat-e.

Sajnos allergiás vagyok a cigarettafüstre. És a fényképet sem fogadhatom el, de lemásolom, annyira szép.

Tegyen, amit akar – mormogta Alois.

A vámtiszt a sokadik kupicát ürítve részvételt Aloisnak, az özvegynek, aki bármire szeretett volna gondolni, csak az eltávozottra nem. Az is lehet, hogy egyáltalán nem halott – gondolta rémülten, és megjelent lelki szemei előtt az első férje, a Huru Rubani⁴.

A tiszt a kezét szorongatta, és mutatóujjával a csuklóját simogatta. Aztán visszaadta a táskáját, és elengedte, hogy menjen, ahová csak kíván, érezze magát nagyon jól, érezze magát itthon, remélem, még találkozunk – mondta, és integetett.

Mire kiszabadult a reptérről, már az utolsó hordár is elillant, és a környék is oly néptelen, mintha elhagyatott volna, talán az is, a fene tudja, mi van itt, gondolta, és egykedvűen poroszkált be a vöröslő porban a városba. Kevés emberrel találkozott, míg be nem ért a Déli Piacra.

⁴ Szabad Pilóta

Bilél fodrászt és borbélyüzletét gond nélkül megtalálta, s kért egy üdítőt. A fodrász emlékezni vélt rá, és csodálkozva nézte, hogyan sodorgat csigát egy gyógyszeres doboz kartonjából. Megkínálta szelencéjéből, melyben halványlila hártába sodort szivarkák sorakoztak, úgy néztek ki, mint valami lárvák. Alois sejteni vélte, a szivarka fogyasztása sok szenvedést okozhat, de minden, ami jó, az kicsit szenvedés is – gondolta, és a közelmúlt, mint nehéz fémajtó, becsukódott mögötte. A fodrász és borbélyműhely elé egy vénember ült le, óriási bombardont dajkált az ölében, kicsit próbálgatta a hangszert, aztán játszani kezdett egy ismerős dallamot.

A *bombastic bombardon*⁵ – kiáltott fel magában ujjongva Alois, és szerelmesen nézte a tubást.

Máma csoda fog történni, Gideon, meglátja – mondta Bilélnek, és vihogott.

Nem Gideon! Bilél, Bilél – ismételte a fodrász hajlongva, de Alois csak nevetett.

6.

A halászok reggel Bilél fodrásznak nemcsak halat szállítottak, ahogy szokták, hanem egy pénztárcát is. Bilél unottan dobta a tárcát az asztalfiókba, de aztán estefelé mégis elővette, és tanulmányozni kezdte a benne található igazolványokat, fecniket, melyekre érthetetlen nyelven jegyeztek fel ezt-azt. Kétségtelen, hogy ha aznap délután nem téved be az idegen nő fodrász- és borbélyműhelye teraszára, ahol kocsmát is működtet, Márek Cvítv iratait elégette volna a haj- és szakállmaradványok kupacában, és jó éjszakát.

De a délutáni események után úgy döntött, Ndé tábornok bölcsességére bízta a pénztárca rejtélyének megoldását. Csak úgy magától miért kerülne egy pénztárca a meleg óceánba? Így merengett Bilél, és aztán úgy tett, ahogyan döntött.

Ndé tábornok zsebre vágta a tárcát, és semmit sem mondott, de Bilél tudta, hogy mindenképpen igazságosan jár el. Akkor is, ha nem csinál semmit. Mert Ndé tábornok félisten. Vagy talán egészen az – rebegte, és elaludt.

⁵ Edrich Siebert alias Stanley Smith-Masters (1903–1984) rézfúvósoknak írt zeneműve, *The Bombastic Bombardon*, 1977.